

POSTANOWIENIE

Dnia 15 kwietnia 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Płóciennik

w sprawie zażalenia pokrzywdzonej X. Y. postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej Kraków – Śródmieście Zachód w Krakowie z dnia 14 listopada 2025 r. w sprawie [...] o umorzeniu śledztwa o przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 15 kwietnia 2026 r.,

wniosku Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 16 stycznia 2026 r., III Kp 263/25,

w przedmiocie przekazanie sprawy III Kp 263/25 do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu

na podstawie art. 37 § 1 k.p.k.,

p o s t a n o w i ł

**przekazać sprawę do rozpoznania Sądowi Okręgowemu
w Rzeszowie.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Krakowie postanowieniem z dnia 16 stycznia 2026 r. w sprawie III Kp 263/25, zwrócił się do Sądu Najwyższego o przekazanie sprawy z zażalenia na postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej Kraków – Śródmieście Zachód w Krakowie z dnia 14 listopada 2025 r., [...] w przedmiocie umorzenia śledztwa o przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k.,

wobec stwierdzenia braku znamion czynu zabronionego, tj. na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k., do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu. Sąd podniósł, że stroną oraz świadkami we wskazanej sprawie są sędziowie sądu właściwego do rozpoznania wniesionego zażalenia, co w odbiorze społecznym może wywołać wątpliwości, co do braku warunków do obiektywnego rozpoznania sprawy.

Przedmiotem postępowania przygotowawczego w sprawie było zaistnienie w okresie od 15 grudnia 2016 r. do dnia 27 marca 2025 r. w K. doprowadzenia do niekorzystnego rozporządzenia mieniem X. Y. poprzez wprowadzenie jej w błąd, co do rzeczywistego zamiaru przeniesienia na nią własności nieruchomości w K. przy ul. [...] wraz z przysługującym jej udziałem wynoszącym łącznie 1902/181610 we współwłasności wspólnej lokalu niemieszkalnego [...] w budynku [...] na łączną kwotę 480.451 zł, tj. o przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. w zw. z art. 294 § 1 k.k.

Zażalenie na postanowienie umarzające śledztwo na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. wobec braku znamion czynu zabronionego wniósł pełnomocnik pokrzywdzonej X. Y., zarzucając obrazę przepisów postępowania, tj. art. 7 k.p.k. w zw. z art. 297 § 1 pkt 5 k.p.k., art. 167 k.p.k. w zw. z art. 172 k.p.k. i błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę postanowienia, polegający na nieuzasadnionym przyjęciu, że zachowanie A. 2. A. 1. i M. A. 1. nie wyczerpuje znamion oszustwa. W konkluzji skarżący wniósł m.in. o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie sprawy Prokuraturze Rejonowej Kraków – Śródmieście Zachód celem kontynuowania śledztwa.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Niezmienne pozostaje stanowisko Sądu Najwyższego, iż zastosowanie instytucji przekazania sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu w trybie art. 37 § 1 k.p.k., ze względu na jej wyjątkowy charakter, może nastąpić tylko wtedy, gdy występują okoliczności, które mogą stwarzać uzasadnione przekonanie o braku warunków do obiektywnego rozpoznania sprawy w danym sądzie. Warunkiem przekazania sprawy w tym trybie będzie więc tylko taka okoliczność, która u postronnego i niezainteresowanego sposobem rozstrzygnięcia danej sprawy obserwatora procesu może zrodzić podejrzenie braku obiektywizmu w jej rozpoznaniu przez właściwy sąd (m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 2026 r., IV KO 4/26).

W ocenie Sądu Najwyższego okoliczność taka zaistniała w rozważanej sprawie.

Fakt, iż stroną pokrzywdzoną jest sędzia, która orzekała w Sądzie Rejonowym dla Karkowa – Krowodrzy w Krakowie, znajdującym się w okręgu Sądu Okręgowego w Krakowie, jej mąż - sędzia Sądu Okręgowego w Krakowie, świadkami są zaś sędzia Sądu Okręgowego w Krakowie X.1 Y.1 – były wiceprezes Sądu Okręgowego w Krakowie oraz sędzia Sądu Okręgowego w Krakowie w stanie spoczynku X.2 Y.2, może stwarzać podstawy do formułowania zarzutów o braku bezstronności sędziów orzekających w Sądzie Okręgowym w Krakowie, właściwym do rozpoznania wniesionego zażalenia. Podniesione okoliczności mogłyby w odczuciu społecznym wywołać przekonanie, iż rozpoznanie sprawy w sądzie właściwym miejscowo, miałoby negatywny wydźwięk, a wydane orzeczenie zostałoby odebrane jako stronnictwo i nierzetelne. Instytucja z art. 37 § 1 k.p.k. ma służyć wyeliminowaniu, nawet nietrafnego, przekonania o braku warunków do bezstronnego i niezawisłego orzekania.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy postanowił przekazać sprawę do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, tj. Sądowi Okręgowemu w Rzeszowie.

[J.J.]

[r.g.]